

СТОРІНКИ ПАМ'ЯТІ

Л. С. Сікора

Національний університет "Львівська політехніка", м. Львів, Україна

ПАМ'ЯТІ ЧЛЕН-КОРЕСПОНДЕНТА НАН УКРАЇНИ, ДОКТОРА ТЕХНІЧНИХ НАУК, ПРОФЕСОРА, ЗАСЛУЖЕНОГО ДІЯЧА НАУКИ І ТЕХНІКИ УКРАЇНИ ГРИЦИКА ВОЛОДИМИРА ВОЛОДИМИРОВИЧА (10.08.1941–12.06.2015 РР.)

10 серпня 2021 року виповнилося би 80 років відомому вченому в галузі інформатики, обчислювальної техніки, наукового і космічного приладобудування Грицику Володимиру Володимирович, внесок якого у розвиток інформаційних технологій надзвичайно вагомий. Грицик В. В. народився 10 серпня 1941 р. у м. Сокаль Львівської області. У 1962 р. закінчив механіко-математичний факультет Львівського державного університету. Понад 30 років працював у Фізико-механічному інституті ім. Г. В. Карпенка НАН України. Від 1996 р. – директор Державного науково-дослідного інституту інформаційної інфраструктури НАН України та Національного агентства України з питань інформатизації.

У 1972 р захистив кандидатську, а у 1985 р. – докторську дисертації. У 1990 р. його обрано член-кореспондентом НАН України.

Грицик В. В. – відомий учений в галузі інтелектуальних інформаційних технологій, паралельних обчислень і цифрових систем оброблення зображень. Під його керівництвом здійснювалися дослідження напрямків побудови і практичного створення високоефективних системи відбору та автоматичного оброблення інформації для аналізу, оцінювання, контролю, класифікації, прогнозування швидкоплинних процесів, складних систем і довкілля на базі високопродуктивних проблемно-орієнтованих і спеціалізованих структур з глибоким рівнем розпаралелювання алгоритму. У цій сфері Грицик В. В. створив цілу наукову школу паралельної оброблення даних у реальному часі.

Перші здобутки вченого пов'язані зі створенням нових методів і систем підвищення ефективності та вірогідності оброблення і передачі інформації. Він розробив принципово нові підходи та методи відбору і оброблення інформації, що базуються на розпаралелюванні алгоритмів і їх реалізації на багатопроекторних системах. Зокрема, метод розв'язання задач оброблення великих

масивів інформації у реальному часі, з метою визначення параметрів складних інформаційних процесів, фізичних середовищ, об'єктів і матеріалів. У ці роки виконано ряд НДР та ДКР з розробки спеціальної апаратури для застосування на орбітальних станціях "Салют" і "Мир" та космічній системі "Енергія-Буран".

В останні десятиліття Грицик В. В. розробляв теоретичні і методичні основи синтезу високопродуктивних інформаційних систем, теоретичні основи алгоритмів відбору, перетворення, оцінювання інформації, принци-

пово нові інформаційно-обчислювальні системи систолічного типу, орієнтовані на реалізацію в системних обчислювальних середовищах, а також інформаційні технології, які забезпечують застосування розробок у народному господарстві і соціальній сфері. Під його керівництвом спроєктовано та реалізовано інформаційні системи на базі нейромереж для виконання фундаментальних і прикладних завдань: управління складними об'єктами, процесами з урахуванням прогнозованих впливів зовнішнього середовища; оперативного управління режимами енергопостачальних систем; стиснення, фільтрації даних; створення базових компонентів об'єктного комп'ютера; передбачення складних багатопараметричних процесів, зокрема геліо- і геофізичних; довго- і короткотривалого

прогнозування показників економічної діяльності, перебігу захворювань тощо; захисту інформації від несанкціонованого доступу.

Володимир Володимирович сформував наукову школу з інформаційних технологій і космічної телеметрії та разом з Я. П. Драганом заповнив теоретичні основи даної наукової школи.

Окрім цього, під керівництвом Грицика В. В. виконано цілу низку науково-дослідних проєктів та дослідно-конструкторських робіт за грантами Українського науково-технологічного центру, державних науково-

Грицик Володимир Володимирович

технічних програм та у інтересах ряду вітчизняних підприємств і відомств.

В останні десятиріччя В. В. Грицик створив теоретичні й методичні основи синтезу високопродуктивних інформаційних систем, теоретичні основи алгоритмів відбору, перетворення, оцінювання інформації, принципово нові інформаційно-обчислювальні системи систоличного типу, орієнтовані на реалізацію в системних обчислювальних середовищах, а також інформаційні технології, які забезпечують застосування розробок у народному господарстві і соціальній сфері. Під його керівництвом спроектовано й реалізовано інформаційні системи на базі нейромереж для виконання фундаментальних і прикладних завдань: управління складними об'єктами, процесами з урахуванням прогнозованих впливів зовнішнього середовища; оперативне управління режимами енергопостачальних систем стиснення, фільтрація даних; передбачення складних багатопараметричних процесів, зокрема геліо- і геофізичних, довго- і короткотривале прогнозування показників економічної діяльності, перебіг захворювань та ін.; створення структур у режимі асоціативної пам'яті для незашумлених і зашумлених вхідних даних; захист інформації від несанкціонованого доступу.

У доробку вченого понад 340 праць, винаходів, патентів, у тому числі 17 монографій, 65 авторських свідоцтв і патентів, опублікованих в Україні і за кордоном.

Грицик В. В. проводив велику науково-організаційну і педагогічну роботу, з 2001 по 2004 рік очолював

Інститут комп'ютерних наук та інформаційних технологій і кафедру програмного забезпечення Національного університету "Львівська політехніка". Володимир Володимирович приклав багато зусиль з підготовки наукових кадрів вищої кваліфікації для України, а особливо для західного регіону. Під його головуванням протягом 15 років працювала Спеціалізована вчена рада з захисту докторських та кандидатських дисертацій. За час роботи Спеціалізованої вченої ради було захищено понад 90 докторських та кандидатських дисертацій за спеціальностями: математичне моделювання та обчислювальні методи, інформаційні технології, системи та засоби штучного інтелекту. Грицик В. В. підготував цілу плеяду науковців вищої кваліфікації, під його науковим керівництвом було захищено 11 докторів і 35 кандидатів технічних наук.

Грицик В. В. входив до редколегії низки українських та зарубіжних науково-технічних журналів, програмних комітетів міжнародних конференцій.

Грицику В. В. присуджено Орден Трудового Червоного прапора (1990 р.), медаль ім. Корольова (1990 р.), державні нагороди СРСР та премію Національної академії наук України ім. Лебедева (2000 р.) за роботи в області космічних технологій, космічної телеметрії, управління складними системами та підготовку наукових кадрів.

Учні пам'ятають та цінують його доброзичливість, конструктивну допомогу при захисті дисертації, компетентну підтримку та доброзичливу критику.

L. S. Sikora

Lviv Polytechnic National University, Lviv, Ukraine

IN MEMORY OF THE CORRESPONDING MEMBER OF THE NAS OF UKRAINE, DOCTOR OF TECHNICAL SCIENCES, PROFESSOR, HONORED SCIENCE AND TECHNOLOGY FIGURE OF UKRAINE HRYTSYK VOLODYMYR VOLODYMYROVYCH (10.08.1941–12.06.2015)

Інформація про автора:

Сікора Любомир Степанович, д-р техн. наук., професор, кафедра автоматизованих систем управління.

E-mail: lssikora@gmail.com; <https://orcid.org/0000-0002-7446-1980>

Цитування за ДСТУ: Сікора Л. С. Пам'яті член-кореспондента НАН України, доктора технічних наук, професора, заслуженого діяча науки і техніки України Грицика Володимира Володимировича (10.08.1941–12.06.2015 рр.). Український журнал інформаційних технологій. 2021, т. 3, № 1. С. 120–121.

Citation APA: Sikora, L. S. (2021). In memory of the corresponding member of the NAS of Ukraine, doctor of technical sciences, professor, Honored Science and Technology Figure of Ukraine Hrytsyk Volodymyr Volodymyrovych (10.08.1941–12.06.2015). *Ukrainian Journal of Information Technology*, 3(1), 120–121. <https://doi.org/10.23939/ujit2021.03.120>